

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžk/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 1016200894
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016200894.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1. A. Ž. P., X. XX. E. XXXX, L. E. X, XXX XX L., 2. H. P., X. XX. E. XXXX, L. E. Á. X, XXX XX L., 3. R. P., X. XX. H. XXXX, L. R. X, XXX XX L., 4. Š. F., X. XX. R. XXXX, L. O. XX, XXX XX L., 5. eXprint s.r.o., so sídlom Jasovská 10, 851 07 Bratislava, IČO: 35 932 571 a 6. PRACHAR s.r.o. v likvidácii, so sídlom Jasovská 8, 851 07 Bratislava, IČO: 36 361 542, všetci právne zastúpení Mgr. Petrom Arendackým, advokátom so sídlom kancelárie Železničarska 13, 811 04 Bratislava, proti žalovanému: Mestskej časti Bratislava-Petržalka, so sídlom Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava, za účasti ďalších účastníkov konania: 1. AQUATERM spol. s r. o., so sídlom Stredná 4272/84, 821 04 Bratislava, IČO: 31 327 087 a 2. SUBCENTRO s. r. o., so sídlom Pri starom letisku 17, 831 07 Bratislava, IČO: 44 741 871, v konaní o žalobe opomenutých účastníkov a o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 12-13/10196/DG2/Ma-2 z 9. júla 2013, konajúc a rozhodujúc o kasačnej sťažnosti žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/115/2016-89 z 26. septembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/115/2016-89 z 26. septembra 2019 vo výroku o trovách konania vo vzťahu k žalobcom z r u š u j e a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) uznesením č. k. 6S/115/2016-89 z 26. septembra 2019 podľa § 179 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zastavil konanie o žalobe žalobcov, ktorou sa domáhali doručenia a súčasne preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 12-13/10196/DG2/Ma-2 z 9. júla 2013, ktorým žalovaný ako stavebný úrad, vydal stavebníkovi AQUATERM spol. s r.o., IČO: 31 327 087, stavebné povolenie na stavbu „Polyfunkčné objekty DOMINO, Jasovská ulica, Bratislava - Petržalka“ objekt Parkoviská a spevnené plochy, na pozemkoch parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X v katastrálnom území J., za podmienok bližšie špecifikovaných v napadnutom rozhodnutí; a súčasne vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uznesenia správny súd uviedol, že po overení tvrdení žalobcov uvedených v žalobe uznesením č. k. 6S/115/2016-62 z 23. januára 2019 uložil žalovanému doručiť žalobcom rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Petržalka č. 12-13/10196/&DG2/Ma-2 z 9. júla 2013 v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. februára 2019.

3. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. b) S.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

4. Voči druhému výroku uznesenia správneho súdu, v časti o nepriznaní náhrady trov konania žalobcom, podali žalobcovia (sťažovatelia) včas kasačnú sťažnosť, kde namietali, že rozhodnutie správneho súdu v časti nároku na náhradu trov vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhli, aby kasačný súd napadnutý výrok uznesenia zrušil a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie.

5. V kasačnej sťažnosti namietali, že správny súd pri rozhodovaní o trovách konania nedostatočne zohľadnil špecifický charakter žaloby podanej podľa § 250b ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), keď preukázali, že správny orgán v konaní, v ktorom rozhodoval, porušil ich zákonom dané práva, naprawy týchto porušení sa prostredníctvom inštitútu na to určeného domáhali a nakoniec aj domohli - dosiahli ochranu svojich práv v plnej miere. Sťažovatelia mali za to, že úspech v každom konaní je potrebné posudzovať podľa charakteru tohto konania, cieľa, ku ktorému konanie vedie a k možnostiam, ktoré účastníkom konania toto konanie poskytuje (a ktoré limituje). Zohľadniac špecifickosť konania podľa § 250b O.s.p. (resp. § 179 S.s.p.), mali sťažovatelia za to, že v konaní dosiahli plný úspech, resp. že zastavenie konania (ktoré je v zmysle ust. § 179 ods. 4 S.s.p. obligatórne aj v prípade úspechu) zavinil žalovaný tým, že im nedoručil svoje rozhodnutie, hoci im ho doručiť mal. Súčasne sťažovatelia poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v obdobnej veci (1S/29/2014), v ktorej správny súd naopak nárok na náhradu trov konania žalobcom voči žalovanému priznal v plnom rozsahu.

6. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sťažovatelia sa v konaní domáhali aby správny súd vyriekol dva výroky. V jednom petite žiadali, aby súd zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie a v druhom petite žiadali, aby súd prikázal žalovanému doručiť im ako opomenutým účastníkom administratívneho konania žalobou napadnuté rozhodnutie. Podľa žalovaného sťažovatelia nemali vo veci úspech, vzhľadom na to, že správny súd ich žalobe o zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia nevyhovel a súčasne žalovaný ani procesne nezavinil zastavenie konania, ktoré správny súd zastavil na základe zákonného ustanovenia § 179 ods. 4 S.s.p.. Záverom vyjadrenia žalovaný namietal, že kasačná sťažnosť neobsahuje náležitosti podľa § 445 S.s.p.. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ak nedôvodnú zamietol.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g) S.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 S.s.p. a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcov je dôvodná (§ 462 ods. 1 S.s.p.).

8. Predmetom kasačného konania v danej veci bolo uznesenie správneho súdu, ktorým správny súd konanie zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, a to v časti výroku o trovách konania žalobcov. Kasačný súd preskúmal napadnutý výrok v rozsahu a medziach kasačnej sťažnosti, pričom sa zamerával aj na konanie, ktoré vydaniu napadnutému výroku predchádzalo.

9.1. Podľa § 163 S.s.p. sú trovy konania všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva na správnom súde.

9.2. Podľa § 167 ods. 1 S.s.p. správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti

úspech.

9.3. Podľa § 167 ods. 3 písm. a) S.s.p. správny súd môže tiež rozhodnúť, že náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, ak a) existujú dôvody hodné osobitného zreteľa,

9.4. Podľa § 170 písm. b) S.s.p. žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

9.5. Podľa § 171 ods. 1 S.s.p. ak účastník konania procesne zavinil odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania.

9.6. Podľa § 179 ods. 1 S.s.p. ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

9.7. Podľa § 179 ods. 4 S.s.p. po právoplatnosti uznesenia podľa odseku 1 správny súd konanie zastaví. Správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky.

10. Správny súd odôvodnil napadnutý výrok uznesenia nasledovne, cit: „10. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.“

11. Kasačný súd úvodom konštatuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

12. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že správny súd uznesením č. k. 6S/115/2016-62 z 23. januára 2019 uložil žalovanému doručiť žalobcom (sťažovateľom) žalobou napadnuté rozhodnutie, keď „pri overení tvrdení žalobcov vychádzal z právneho názoru Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozhodnutí pod sp. zn. 6Sžo/64/2014 z 11.12.2014, v spojení s konaním pred Krajským súdom v Bratislave sp. zn. 1S/29/2014, ktoré s predmetnou žalobou úzko súvisí, v zmysle ktorého, žalobcovia v dostatočnej miere preukázali možný vplyv navrhovanej stavby na ich vlastnícke a užívacie práva k nehnuteľnostiam v ich vlastníctve, dôvodu čoho podmienky pre priznanie postavenia účastníka v stavebnom konaní boli splnené. V ďalšom súd vychádzal z administratívneho spisu z ktorého overil skutočnosť, že od vydania napadnutého rozhodnutia (rozhodnutie bolo vydané dňa 09.07.2013) a podania žaloby na súd (žaloba bola podaná na súde dňa 26.05.2016) neuplynuli viac ako tri roky, čím sú zákonné podmienky splnené a predmetným uznesením uložil žalovanému doručiť svoje rozhodnutie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“ Predmetné uznesenie správneho súdu nadobudlo právoplatnosť 1. februára 2019. Na základe uvedeného možno konštatovať, že účel konania bol naplnený, a to k prospechu žalobcov (sťažovateľov).

13. Správny súd súc viazaný ust. § 179 ods. 4 S.s.p. bol vzhľadom na uvedené povinný konanie zastaviť, k čomu aj došlo (prvý výrok preskúmaného rozhodnutia správneho súdu). Pri rozhodovaní o trovách konania bolo vzhľadom na osobitný charakter konania úlohou správneho súdu rozhodovať v zmysle zásad správneho súdneho konania tak, aby bol naplnený účel zákona a zároveň ochrana ústavou garantovaných práv sťažovateľov. Interpretácia zákona nemôže popierať účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu (primerane II. ÚS 142/2015). V konaní je nesporné, že sťažovateľom v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva na správnom súde výdavky vznikli, a to

minimálne trovy právneho zastúpenia a iné hotové výdavky - uhradený súdny poplatok (č. 1. 3).

14. Účelom konania o žalobe opomenutého účastníka podľa § 179 S.s.p. je účinné doručenie rozhodnutia alebo opatrenia opomenutému účastníkovi. Účinným doručením rozhodnutia alebo opatrenia opomenutému účastníkovi je naplnený účel konania a odpadá dôvod na pokračovanie v konaní pred správnym súdom; preto konanie správny súd zastaví. Je nesporné, že dosiahnutie účelu konania žalobcom - opomenutým účastníkom, predstavuje dosiahnutie úspechu v konaní, v dôsledku čoho vzniká úspešnému žalobcovi právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania (primerane ust. § 167 ods. 1 S.s.p.). Rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania podľa § 170 písm. b) S.s.p. v prejednávacom prípade potom neprichádza do úvahy, pretože rozhodujúcim faktorom je úspech žalobcu, ktorý sa prejavil v uznesení č. k. 6S/115/2016-62 z 23. januára 2019, ktorým bolo žalobe v zásade vyhovené. Následné procesné rozhodnutie podľa ust. § 179 ods. 4 S.s.p. nemá na manifestovaný úspech žalobcu vplyv, ale je postupom špecifickým pre konanie o žalobe opomenutého účastníka podľa § 179 S.s.p.. Z odôvodnenia relevantnej časti napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že správny súd sa špecifickým charakterom konania o žalobe opomenutého účastníka podľa § 179 S.s.p. nezaoberal, svoje rozhodovanie obmedzil na konštatovanie predpokladu obsiahnutého v ust. § 170 písm. b) S.s.p..

15. Kasačný súd preto dospel k záveru, že správny súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci; kasačná sťažnosť je dôvodná v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p.; a preto uznesenie správneho súdu vo výroku, ktorým vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, vo vzťahu k žalobcom, zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu podľa § 462 ods. 1 S.s.p. vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

16. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude vo veci opätovne rozhodnúť s tým, že je viazaný právnym názorom kasačného súdu, pričom pri svojom opätovnom rozhodovaní vezme do úvahy aj argumentáciu účastníkov konania obsiahnutú v podaniach doručených správne súdu v rámci konania o kasačnej sťažnosti (č. 1. 94-95, 115-116). O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p. správny súd.

17. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 147 ods. 2 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.